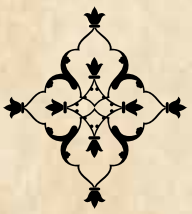
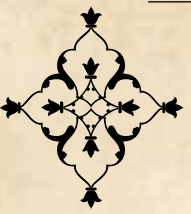

شهر عظیمه
یک ایران است یک تهران است یک کرج،
یک تهران است یک کرج،
یک کرج است و یک
عظیمه. دهم خرداد روز
افتتاح و فروش زمین های
عظیمه است.

ایران

■ صفحه ۱۶ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۷۴۳۲ ■ سه شنبه ۱۱ شهریور ۱۳۹۹ ■ ۱۲ محرم ۱۴۴۲ ■ ایران قرن شصت و پنج

نیمه اول
۱۳۳۷

راپرت

عزاداری سالار شهدا در تکیه‌های شهر

جنوب تهران در ماه محرم بخصوص دهه اول و روزهای تا سوعا و عاشورا سیاه پوش می‌شود و حال و هوای ویژه‌ای به خود می‌گیرد و خیابان‌های کوچک و بزرگ و کوچه‌ها مملو از هیأت‌های مذهبی و دسته‌های حسینی می‌شوند. هیأت‌هایی که برخی از آنها ده‌ها سال قدمت و ریشه دارند که یکی از آنها هیأت چهارده معصوم است و در سال ۱۳۳۷ توسط مرحوم حاج سید مرتضی مر تقوی تأسیس شد و بعد از ۶۲ سال همچنان میزبان جمعیت کثیری از عزاداران عاشوراست. این هیأت بعد از تکیه نغزآباد قدیمی‌ترین تکیه پایتخت که در محله نغز آباد (ضلع جنوب شرقی حرم حضرت عبدالعظیم) جای گرفته، قدیمی ترین هیأت جنوب تهران محسوب می‌شود.

البته برای نگاه کردن به ریشه‌های تاریخی برگزاری مراسم عزاداری محرم در پایتخت باید از جنوب تهران به مرکز و محله بازار و بافت‌های قدیمی شهر همچون عودلاجان رفت؛ محله‌هایی که برگزاری مراسم مذهبی در تکیه‌ها و حسینیه‌هایش حرف اول و آخر را می‌زند.

حسینیه سادات اخوی با قدمت حدود ۲۰۰ سال یکی از این نقاط مذهبی است که از سوی حاج سید ابراهیم تقوی معروف به «اخوی» در زمان فتحعلی شاه قاجار در محله عودلاجان پا گرفت و هر ساله شاهد برگزاری مراسم ویژه محرم است. حسینیه‌ای با پارچه‌های ۱۰۰ ساله عزاداری امام حسین(ع) که صبح‌ها پذیرای عزاداران حسینی است. یحیی دولت آبادی در کتاب حیات یحیی جلد اول (صفحه ۱۴۹) درباره این تکیه نوشته است: «سادات اخوی سلسله بزرگی هستند در تهران، مردم به آنها اظهار ارادت می‌کنند. فتحعلی شاه قاجار به جد به آنها اخوی می‌گفته، از این سبب آنها را به این اسم می‌خوانند. سادات اخوی تکیه روضه خوانی مفصلی دارند که شب عاشورا شمع و چراغ بسیار در آن تکیه روشن و نذر و نیاز به آنجا برده می‌شود...»

از دیگر حسینیه‌ها و تکیه‌های قدیمی تهران می‌توان به تکیه رضا قلی خان، تکیه آقا اشرف در محله عودلاجان، تکیه سنگلج و تکیه چاله حصار، تکیه حصار بوعلی، تکیه تجریش و حسینیه نیاوران اشاره کرد. البته در بین تکیه‌های قدیمی تهران نامی که بسیار شنیده می‌شود ولی اثری از آن دیگر باقی نمانده است و جای خود را به شعبه بانک ملی داده، تکیه دولت است که روزگاری میزبان باشکوه‌ترین مراسم‌های عزاداری محرم، روضه خوانی و تعزیه بود.

تکیه دولت در زمان قاجار و به دستور ناصرالدین شاه (با تأثیر از بناهایی مانند سالن نمایش البرت هال لندن) ساخته شد و هر ساله در ماه محرم و صفر میزبان جمعیت بسیار زیاد عزاداران امام حسین(ع) و بارانش بود که با حضور در مراسم‌های روضه خوانی، تعزیه، سینه زنی و... به سوگ سیدالشهدا(ع) می‌نشستند. ساخت این بنای عظیم که در کتاب‌های تاریخی مختلف نقل شده حدود ۲۰ هزار نفر گنجایش داشته، در سال ۱۲۴۷ شروع شد و در فروردین ۱۲۵۷ همزمان با ماه محرم افتتاح شد؛ بنای مذهبی که حدود ۷۰ سال استوار بود ولی در نهایت در بین سال‌های ۱۳۲۵ تا ۱۳۳۷ از سوی وزارت اقتصاد و دارایی تخریب و جای بخش‌هایی از آن ساختمان شعبه بانک ملی ساخته شد. البته این بنا از آنجایی که دولتی بود و رضاحان عقاید ضد مذهبی داشت، در دوره پهلوی اول رها و متروکه و بعد تخریب شد.

آخرین مراسم رسمی که تکیه دولت میزبانش بود، تشکیل مجلس مؤسسان در سال ۱۳۰۴ و اعلام انقراض قاجار و آغاز سلطنت پهلوی بود. رضاحان که روی کار آمد دشمنی اش با برگزاری مراسم‌های مذهبی و در صدر آنها عزاداری‌های محرم و عاشورا را شروع کرد ولی با مقاومت مردمی رو به رو شد تا جایی که بسیاری از مراسم‌ها مخفیانه برگزار می‌شد تا اینکه با اشغال ایران و برکناری رضاحان، عزاداری‌های مردمی ماه محرم دوباره به‌صورت گسترده چهره عمومی پیدا کرد و از فضایابی خصوصی و داخلی تکیه‌ها خارج و با حضور دسته‌های سینه زنی، تعزیه خوانی و... در سطح خیابان‌های شهر از جمله تهران گسترش یافت.

مجله اطلاعات هفتگی در سال ۱۳۳۷ به مناسبت عزاداری‌های عاشورا در مقاله‌ای با عنوان «کربلای خونبار» نوشت: «درست هزار و سیصد و چهارده سال پیش از این، مصیبت جانگدازی در صحرای کربلا روی داد که نه تنها تا امروز یادبود آن از خاطره مردان راه حق محو نشده بلکه تا دنیا دنیاست و نوع انسان باقی است روز به روز بشریت بیشتر به بزرگواری شهدای این واقعه جانسوز پی خواهد برد و در برابر عظمت آنها سر تعظیم فرود خواهد آورد... حضرت سیدالشهدا(ع) (جان گرامی خویش و بستگان و یاران خود را در راه حقیقت و عدالت نثار کرد و با اثبات مظلومیت خویش راهنمای بزرگ تمام مسلمانان حقیقی جهان گردید.» راهنمایی که نشانه‌های آن را چند سال بعد از انتشار این مقاله در قیام مردم و امام خمینی علیه شاه در سال ۱۳۴۲ به روشنی می‌توان دید.

۹ مرداد

ایران حکومت کمونیستی
عبدالکریم قاسم را در عراق به
رسمیت شناخت.

۲۶ تیر

روزنامه «اندیشه مردم» ارگان رسمی حزب مردم
به صاحب امتیازی علی اکبر بهرامی منتشر شد.

۳۱ تیر

سرلشکر سیدولی‌الله قرنی معاون ستاد ارتش به اتهام تلاش
برای ساقط کردن دولت و به دست گرفتن زمام امور کشور در
دادگاه نظامی به ۳ سال زندان و اخراج از ارتش محکوم شد.

وینز بود و یک بار هم عضو هیأت ژوری. او
با خود فکر کرده بود ایران هم قابلیت شرکت
در این بی‌نیال را دارد. به همین دلیل نخستین

احداث مترو در تهران

آقای سرهنگ اختیار رئیس اداره راهنمایی
و رانندگی طی مصاحبه‌ای که با خبرنگاران
جراید پایتخت به عمل آورد اطلاعات زیر را
در اختیار نمایندگان مطبوعات گذار.
«مشکلات عبور مترو و شکایت‌هایی که از
طرف اهالی پایتخت در این مورد به ما می‌رسد
ما را بر آن داشت که برای رفاه و آسایش
اهالی پایتخت چاره‌ای بیندیشیم و مذاکراتی با
متخصصین فن به عمل آوریم. به همین جهت
از چندی پیش آقای دکتر مهندس کورس
مشاور عالی سازمان برنامه به درخواست اداره
راهنمایی و رانندگی در این زمینه مطالعات
عمیقی به عمل آورده و اینک نتیجه مطالعات
خود را به اطلاع می‌رساند.»

سپس آقای دکتر مهندس کورس رشته سخن
را به‌دست گرفت و چنین گفت: «مشکل
شگفت عبور و مرور در تهران به اندازه‌ای
واضح است که بحث در این مورد زائد به نظر
می‌رسد...»

این مؤسسه پس از یک سال مطالعه و
مقایسه وضع تهران با شهرهای بزرگ دیگر
قبل از ساختن مترو در آنها و استفاده از
تجربیات حاصله در مدت یک قرن در مورد
ساختن مترو یعنی ترن‌های زیر زمینی و
تماس با مسئولان فنی بین‌المللی که در این
موضوع سوابق ممتد و شهرت جهانی دارند
به این نتیجه رسید که باید برای رفع مشکل
عبور و مرور در تهران اقدام به ساختن مترو
نمود. بر اساس مطالعاتی که به عمل آمد
یک طرح مقدماتی و کلی در این زمینه
تهیه گردید...»

روزنامه کوشش - یکشنبه ۳۰ شهریور ۱۳۳۷

قبر کورش کشف شد

امروز اطلاع حاصل شد
که آقای سامی رئیس بنگاه
علمی تخت جمشید گزارش
مهمی پیرامون یک کشف
بزرگ تاریخی توسط اداره
کل باستان شناسی برای
آقای وزیر فرهنگ فرستاده است. خلاصه گزارش رسیده از این
قرار است که چندی پیش آقای سمندر کارشناس فنی باستان شناسی
به اتفاق عددهای از کارگران فنی برای مرمت بنای سنگ آرامگاه
کورش کبیر و خشک کردن ریشه‌های درخت‌های انجیر کوهستانی
که از شکاف سنگ‌ها رسته است به پاسارگاد (پایتخت کورش کبیر)
عزیمت می‌نماید. آقای سمندر ضمن مرمت پشت بام آرامگاه متوجه
می‌شود که در زیر یک ردیف سنگ مسقف گودالی سنگی وجود
دارد. پس از حفاری دقیق، دو گودال به طول تقریبی ۲ متر و عرض
یک متر و با عمق ۸۵ سانتی متر که از خاک انباشته شده بود کشف
می‌گردد. دانشمندان و باستان شناسان پس از این کشف مهم معتقدند
که این دو گودال سنگی مدفن اصلی کورش در داخل اتاق آرامگاه
قرار داشته ولی جسد وی برای آنکه از دستبرد مصون باشد در این
محل مخفی به خاک سپرده شده است. اهمیت این کشف در آن
است که در هیچ یک از متون تاریخی از این ۲ قبر که در پشت
بام این بنای سنگی عظیم قرار دارد ذکری نرفته و مسلم است که
گذشتگان از آن اطلاعی نداشته‌اند و بدین ترتیب بر بسیاری از نقل
قول‌های تاریخی قلم بطلان کشیده شد.

روزنامه اطلاعات- پنجشنبه ۲۳ مرداد ۱۳۳۷

دود اتوبوس‌های دو طبقه به ایران

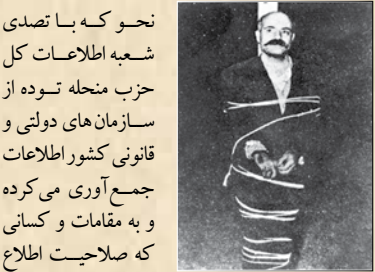
آقای جهانسوزی مدیرعامل
شرکت واحد اتوبوسرانی
تهران دیروز در مورد وضع
عمومی شرکت واحد
گفت: در حال حاضر ۵۲۱
دستگاه مرسدس بنز و ۹۵
دستگاه ماشین شورولت
متعلق به شرکت واحد در

۲۰ خط اصلی و ۱۵ خط فرعی مشغول کار است که روزانه به‌طور
متوسط چهارصد هزار نفر از آنها استفاده می‌کنند و ۳۱۳۴ نفر راننده
و کمک راننده و کارمند فنی و دفتری حقوق بگیران شرکت واحد
را تشکیل می‌دهند.

■ ماشین دو طبقه

مدیرعامل شرکت واحد اظهار داشت: مجموعاً ۲۵۰ دستگاه اتوبوس
دو طبقه خریداری کرده‌ایم که تا کنون ۲۷ دستگاه آن به تهران
رسیده و قریباً ۲۰۰ دستگاه آن در خیابان شهرضا بکار خواهد افتاد
و بقیه نیز بتدریج برای خیابان‌های پرجمعیت استفاده خواهد شد. هر
یک این اتوبوس ۹۴ مسافر با خود حمل می‌کنند و چنانچه خوب
از آنها نگهداری شود بیست سال کار خواهند کرد... آقای جهانسوز
در پایان راجع به این شایعه که برای تسهیل عبور اتوبوس‌های دو
طبقه در خیابان پهلوی شرکت واحد از شهرداری تقاضای قطع
درخت‌های خیابان را نموده گفت: این موضوع صحت ندارد و چنین
تقاضایی هم از طرف شرکت واحد نشده است.

روزنامه کوشش - چهارشنبه ۱۹ شهریور ۱۳۳۷

نحو که با تصدی
شعبه اطلاعات کل
حزب منحل شده از
سازمان های دولتی و
قانونی کشور اطلاعات
جمع آوری می کرده
و به مقامات و کسانی
که صلاحیت اطلاع
بسر آن را نداشته‌اند
تسلیم می کرده است. ۵- شرکت و دخالت در قتل چند نفر
به اسامی حسام لنگرانی، داریوش غفاری، محسن صالحی،
پرویز نوایی و آقا[برار] فاطری. ۶- تمرد و مقاومت در
برابر مأموران دولتی و تیراندازی به قصد قتل آنها هنگام
مواجهه در تاریخ ۱۳۳۶/۴/۱۵ که بالاخره دستگیر می‌شود.
۷- اخفاء مقصرین و متهمین به جنایت و فراری دادن آنها
از تعقیب و کفر. ۸- توطئه و سوء قصد به منظور بهم زدن
حکومت. تحت تعقیب قرار گرفته بود، بدین ترتیب
به موجب احکام صادره از دادگاه‌های بدوی و تجدید نظر
نظامی محکوم به اعدام گردید و رأی صادره در ساعت پنج
صبح امروز یکشنبه ۱۱ اردیبهشت ماه به اجرا تیر باران شد.
دادستان ارتش - سرلشکر [امیر حسین] آژموده

روزنامه مهر ایران - دوشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۳۷

۱- تالار اصلی مشتمل بر دفتر
شرکت‌های هوایی داخلی و
خارجی و اطلاعات و تلفن و پست و
تلفات و صفحه راهنمای حرکت
هواپیماها و بانک‌ها و باجه‌های
فروش و غیره. ۲- در طبقه قسمت
شرق ساختمان برج هوایی برای
راهنمایی هواپیماها قرار گرفته و در
طبقات زیر محل پی سیم و دفترهای
فنی اداره کل هواپیمایی و دفترهای

شرکت‌های هوایی داخلی و خارجی می‌باشد. ۳- در قسمت
غرب ساختمان تالار گمرک و تالارهای متعدد برای انتظار
مسافرین و مشایعت کنندگان و اتاق تهیه غذای مسافرین
شرکت‌های هوایی و اتاق معاینه بهداشتی مسافرین مشوک
و تالار غذا خوری و کافه قرار گرفته و در هر لحظه آماده
پذیرایی ۶۰۰ نفر مسافر می‌باشد. ۴- کافه مرکز تأسیسات
مربوط به لوله کشی و تهویه و حرارت مرکزی ساختمان در
قسمت زیر زمین بنا قرار دارد... هزینه کل کارهای مربوط به
فرودگاه مهرآباد از ۱۳۲۶ تا اینس تاریخ بالغ بر ۳۱۵ میلیون
ریال بوده که ۵۵ میلیون ریال توسط وزارت دارایی و ۲۶۰
میلیون ریال بقیه از طرف سازمان برنامه پرداخت گردیده
است. سطح کلیه طبقات بنای اصلی ۲۹۶/۹۵۵ متر مربع و
سطح کل ساختمان‌ها ۳۱/۶۵۰ متر مربع است... اینکه از
پیشگاه اعلیحضرت همایونی تقاضای نماید که با باریدن نوار،
ساختمان بنای فرودگاه مهرآباد را گشایش فرمایند.»

روزنامه کوشش - یکشنبه ۱۹ مرداد ۱۳۳۷

۱۱ اردیبهشت

علی سهیلی، نخست‌وزیر، دولتمرد و دیپلمات برجسته
کشور به علت بیماری سرطان، در لندن درگذشت.

خسرو دوزخه تیرباران شد

خسرو روزبه (متولد ۱۲۹۴ در ملایر) نویسنده و سروان
ارتش، با نام مستعار «ستخر» (ستوان توپخانه، خسرو روزبه)،
رئیس سازمان نظامی حزب توده ایران که در پانزدهم تیر ماه
سال ۱۳۳۶ در خیابان سیروس جنوبی (محله بازارچه اسماعیل
بزاز) دستگیر شده بود، پس از چندین بار فرار از زندان و
سال‌ها فعالیت مخفیانه، سرانجام صبح روز ۲۱ اردیبهشت
۱۳۳۷ به موجب آرای صادره از دادگاه بدوی و تجدید نظر
نظامی در میدان تیر حشمتیه تیر باران شد.

■ اطلاعیه شماره ۱۱۰ دادستان ارتش
غیرنظامی خسرو، فرزند حسین، شهرت روزبه که با اتهامات زیر:
۱- فرار از زندان قصر در تاریخ ۱۳۲۹/۹/۲۴ با عده‌ای از سران
و رهبران حزب منحل توده در حین اجراء رأی محکومیت
به پانزده سال زندان با کار بوده است. ۲- عضویت و اداره
کردن دسته و جمعیت‌هایی با مرام و رویه اشتراکی و ضدیت
با سلطنت مشروطه ایران... ۳- عضویت در سازمان نظامی
حزب منحل توده و متشکل کردن نظامیان در آن سازمان با
فراهم کردن موجبات تزلزل صمیمیت نیروهای مسلح نسبت
به کشور و فراهم کردن موجبات تجهیز و تسلیح مردم غیر
نظامی به منظور مقابله با قوای انتظامی. ۴ «جاسوسی» بدین

گشایش ساختمان جدید فرودگاه مهرآباد

در شرایط ژئوپلیتیک ایران، تهران
نیازمند ساخت سه فرودگاه شد.
شرایط ژئوپلیتیک ایران، حکومت
پهلوی اول را وادار به ساخت سه
فرودگاه در پایتخت کرد. دوشان تپه
(محل شکارگاه و نفرجگاه قاجاریه)،
قلعه مرغی و منطقه مهرآباد (منطقه‌ای
که مهریه عصمت الدوله دختر
ناصرالدین شاه بود)، برای ساخت
فرودگاه انتخاب شدند. اندکی پس

از ساخت فرودگاه‌های دوشان تپه و قلعه مرغی، فرودگاه
مهرآباد تکمیل و آموزشگاه خلبانی تأسیس و سرانجام تبدیل
به فرودگاهی بین‌المللی شد:

■ گشایش ساختمان جدید فرودگاه

«با به دعوت آقای ابوالحسن اینجهان مدیرعامل سازمان برنامه
از ساعت ۵ بعداز ظهر روز سه‌شنبه هیأت دولت، نمایندگان
مجلسین، نمایندگان سیاسی و وابسته‌های نظامی و هوایی
خارجی، امرای ارشد ارتش، رؤسای شرکت‌های هواپیمایی
داخلی و خارجی، ارباب جراید، رجال و معاریف در
ساختمان جدید فرودگاه مهرآباد حضور یافتند...»

مقارن ساعت پنج و چهل و پنج دقیقه اعلیحضرت همایونی
به فرودگاه جدید مهرآباد نزول اجلال فرمودند... در اینجا
از طرف ابوالحسن اینجهان مدیرعامل سازمان برنامه گزارش
ساختمان فرودگاه مهرآباد به عرض رسید:

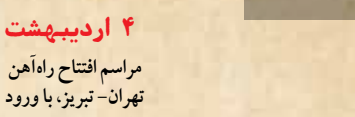
«... بنایی که ملاحظه می‌فرمایند شامل قسمت‌های اصلی و
مهمی بدین قرار است:

روز شمار

گردآوری: محمد گرشاسبی

۲۲ فروردین

چهار مخزن بزرگ نفت در
پالایشگاه آبادان آتش گرفت
۱۰۰ میلیون بشکه نفت خام
سوخت. در این حادثه عده‌ای
جانباخته و مجروح شدند.

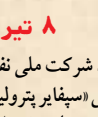

۴ اردیبهشت

مراسم افتتاح راه‌آهن
تهران- تبریز، با ورود
اولین قطار مسافری به
ایستگاه تبریز برگزار
شد.

۱۴ خرداد

دکتر منوچهر اقبال با حضور
در جلسه علنی مجلس شورای
ملی آغاز فعالیت رسمی حزب
میلیون را با عنوان «حزب اکثریت»
اعلام کرد.

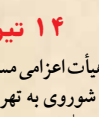

۸ تیر

قرارداد شرکت ملی نفت و کمپانی
کانادایی «سپایر پترولیوم لیمیتد» به
تصویب مجلس شورای ملی رسید.
به موجب این قرارداد کمپانی مذکور
حق بهره‌برداری از نفت در دو منطقه
خلیج فارس در مساحت یک هزار
کیلومتر مربع را به دست آورد.

۱۰ تیر

محمدرضا پهلوی برای یک دیدار سه روزه
از آمریکا، تهران را به قصد واشنگتن ترک
کرد. در پی مذاکرات شاه با رئیس‌جمهوری
امریکا اعلام شد که آمریکا چهل میلیون
دلار به ایران وام خواهد داد.

۱۴ تیر

هیأت اعزامی مسلمانان
شوروی به تهران، از
آیت‌الله العظمی بروجردی
برای بازدید از اماکن اسلامی
اتحاد جماهیر شوروی
دعوت کرد.

۲۶ شهریور

یک چاه نفت
جدید در
کرمانشاه کشف
شد.

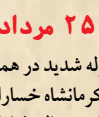

۲۲ شهریور

قرارداد خرید ۲۵۰
هزار تن گندم از آمریکا
به امضا رسید.

۳ شهریور

یک چاه نفت
جدید در
کرمانشاه کشف
شد.

۲۵ مرداد

زلزله شدید در همدان
و کرمانشاه خسارات
جانی و مالی فراوانی
به بار آورد.

۱۳۳۲
شهریور
1958

۱۳۳۲
شهریور
1958